
BAŞKAN OBAMA'NIN 24 NİSAN MESAJI - 26 NİSAN 2012

Ömer Engin LÜTEM

12.04.2009

Amerikan başkanları, Bill Clintondan beri her yıl Ermeni Anma Günü olarak anılan 24 Nisanda bir mesaj yayınlarlar ve Türkiye'yi rencide etmemek için 1915 olaylarını soykırım olarak nitelemezler, yerine yakın anlam taşıyan bazı sözcükler kullanırlardı. Barack Obama başkan adayı olduğu dönemde, Ermenilerin talebi üzerine, Başkan olduğu takdirde soykırım sözcüğünü kullanacağını sözlü ve yazılı olarak ifade etmiş olduğundan, Başkan seçildikten sonra bu şekilde hareket edeceği düşünülüyordu. Ancak Türkiye'nin bu sözcüğe karşı ne derecede duyarlı olduğu kendisine anlatılınca güç durumda kaldı ve çıkar yolu 24 Nisan mesajlarında Ermenice büyük felaket anlamına gelen ve aynı zamanda 1915 olayları için de kullanılan Meds Yeghern sözcüklerini mesajına almakta buldu.

Bu yılki 24 Nisan mesajında da bu sözcük yer almaktadır. Ayrıca 1915 olayları için 20. asrın en kötü mezalimlerinden biri ve tarifsiz acılar veren bir olay gibi ifadeler kullanmakla ve 1,5 milyon kişinin hunharca öldüğünü ileri sürmekle, adını koymadan soykırımı dile getirmektedir. Bu davranış kendisine tarihin bu dönemi hakkında fikrini değiştirmedikçe ileri sürme olanağını da vermekte, böylelikle Başkan adayı Obama ile Başkan Obama arasında bu konuda bir fark olmadığını ifade etmeye çalışmaktadır.

Obama bu yılki mesajında olayları tamamen, açıkça ve doğru bir şekilde tanınmasının herkesin yararına olduğunu, geçmiş olaylar tanınmadan geleceğe doğru ilerlenemeyeceğini belirtmek suretiyle, Türkiye'nin soykırım iddialarını tanıması gerektiğini imâ etmektedir. Böyle yapmış bazı Türklerin takdir edildiği bildirilmektedir.

Başkan Obama mesajının sonunda Amerikan Ermenilerine övgüler yağdırarak seçimlerde oylarını toplamaya çalışmaktadır.

Bu haliyle Başkan Obamanın bu yılki mesajı, geçen yıllardaki mesajları gibi, yumuşak bir üslupla da olsa, esas itibarıyla Ermeni görüşlerini yansıtmaktadır. Ne var ki mesajın bu niteliği, soykırım sözcüğüne takılmış olan Ermenileri ve özellikle Taşnakları hiç memnun etmemiş ve bu kuruluşun ABD Başkanı Ken Haçikyan Başkan Obamayı sert bir dille Türkiye'ye teslim olmakla ve Ermenilere verdiği sözü tutmamakla itham etmiştir.

Türk basınında ise haber bazında Başkanın soykırım sözcüğünü kullanmamış olmasından memnuniyet duyulduğu görülmüştür.

Dışişleri Bakanlığının bu konuda yaptığı açıklama ise tamamen ters bir nitelik taşımaktadır. Bu açıklamada Başkanın mesajının Ermeni görüşlerini yansıttığı, tarihi gerçekleri çarpıttığı, bu nedenle sorunlu bulunduğu ve esefle karşılandığı, iç siyaset kaygılarıyla yapıldığı, Türkiye- Ermenistan

ilişkilerini normalleştirmeyi zorlaştırdığı, Türk-Amerikan ilişkilerine zarar verdiği, Amerikanın Ermeni tarafını daha gerçekçi ve uzlaşmacı olması için cesaretlendirmesi gerektiği gibi hususlar yer almaktadır.

Sonuç olarak Amerikan Başkanının bu yılki 24 Nisan Mesajı, geçen yıllar mesajları gibi, iki tarafı da tatmin etmeye çalışırken bunu başaramamış, tam tersine sert denebilecek tepkilere neden olmuştur.

Kaynak/Source: